

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ЛУБЕНСЬКИЙ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПОЛТАВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр

циклова комісія економічно-комерційних дисциплін

Розробник: **Тетяна ОРОШАН**, викладач фахових дисциплін циклової комісії економічно-комерційних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.

Керівник освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування:

Тетяна КОЧЕРГА, викладач фахових дисциплін циклової комісії обліково-фінансових дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

Лубни 2025 р.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Тетяна ОРОШАН , викладач фахових дисциплін циклової комісії економічно-комерційних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист. Контакти: кабінет економіки, e-mail: oroshantanya@gmail.com тел.: +380505941040
Ступінь фахової передвищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Передумови для навчання	Студент повинен володіти достатніми знаннями з навчальних дисциплін: “Історія та культура України”, “Політична економія”, “Українська мова (за професійним спрямуванням)”, “Правознавство”, “ Вступ до спеціальності ”.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів освіти базових знань щодо дії ринкового механізму в різних сферах економіки, вміння творчо підходити до вирішення різноманітних завдань (насамперед на рівні підприємств), прищеплення бажання оволодівати новими спеціальними знаннями, сприяння формуванню економічного мислення.

Завдання: вивчення теоретичних засад і практичних форм функціонування підприємств у сучасних бізнес-умовах, закріпленні комплексу економічних знань, засвоєнні досягнень теорії та практики управління і розвитку підприємницьких структур на засадах перспективних моделей господарювання.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результатів навчання
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.
Результати навчання (РН)	РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності. РН 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності. РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Розділ		Тема		Кількість годин, денна форма навчання			
№	Назва	№	Назва теми	лекції	практичні заняття	самостійне опрацюв.	Разом
1	2	3	4	5	6	7	8
МОДУЛЬ 1.							
1.	Підприємство в сучасній системі господарювання			2	2	4	8
2.	Трудові ресурси			4	2	4	10
3.	Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси	3.1.	Земельні ресурси та їх використання	2	2	4	8
		3.2.	Матеріально-технічна база аграрних підприємств	2	2	4	8
		3.3.	Основні засоби (основний капітал) аграрних підприємств	2	2	4	8
		3.4.	Оборотні засоби (оборотний капітал) аграрних підприємств	2	2	4	8
Усього				14	12	24	50
МОДУЛЬ 2.							
4.	Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства	4.1.	Інвестиції аграрних підприємств	2	2	4	8
		4.2.	Інтенсифікація виробництва та науково-технічний прогрес	2	2	4	8
		4.3.	Розширене відтворення та нагромадження в аграрних підприємствах	2	–	4	6
5.	Система планування на підприємстві			2	-	4	6
6.	Організація виробництва та його обслуговування			2	2	4	8
Усього				10	6	20	36
МОДУЛЬ 3.							
7.	Продукція: сутність, різновиди і конкурентоспроможність			2	2	4	8
8.	Витрати підприємства			4	4	4	12
9.	Результативність діяльності підприємства			2	2	4	8
10.	Антикризова діяльність підприємства			2	–	4	6
Усього				10	8	16	34
РАЗОМ ГОДИН З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				34	26	60	120

6. Трудомісткість

Загальна кількість годин: 90 год (кредитів ЄКТС 3)

Кількість модулів: 3

Форма семестрового контролю: екзамен

7. Оцінювання результатів навчання

За 4-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	Здобувач освіти глибоко і системно володіє теоретичними знаннями щодо функціонування підприємства в ринкових умовах; правильно застосовує методики розрахунку виробничих, економічних і фінансових показників; уміє визначати ефективність використання земельних, трудових, матеріально-технічних ресурсів, основних і оборотних засобів; розраховує рентабельності, обґрунтовує заходи з підвищення ефективності діяльності та антикризового управління; грамотно виконує практичні розрахунки і робить економічно обґрунтовані висновки.
4 (добре)	Здобувач освіти засвоїв основний зміст дисципліни; розуміє економічну сутність ресурсів підприємства, витрат, результативності та інвестиційної діяльності; правильно виконує більшість розрахунків показників ефективності, рентабельності, продуктивності праці; уміє аналізувати фінансовий стан підприємства з незначними помилками; допускає окремі неточності в економічному обґрунтуванні управлінських рішень.
3 (задовільно)	Здобувач освіти відтворює основні поняття та категорії дисципліни; частково орієнтується в методиках розрахунку виробничих і фінансових показників; виконує практичні завдання за зразком або з допомогою викладача; припускається помилок у розрахунках собівартості, рентабельності, ефективності використання ресурсів; економічні висновки є неповними або поверховими.
2 (незадовільно) достатньо	Здобувач освіти має фрагментарні знання з дисципліни; не розуміє економічної сутності ресурсів, витрат, результатів діяльності підприємства; не володіє методикою розрахунку основних економічних показників; не може визначити ефективність діяльності підприємства чи обґрунтувати антикризові заходи; практичні завдання не виконує або виконує з грубими помилками.
	Студент не володіє матеріалом.

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач фахової передвищої освіти повинен дотримуватись Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету», затвердженого Протоколом Педагогічної ради №4 від 30 грудня 2021 р.

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролю; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтвердуючі документи куратору групи (медична довідка, заява). Якщо за один модуль здобувач фахової передвищої освіти має три і більше пропусків занять, необхідно взяти в навчальній частині допуск та відпрацювати ці заняття, незалежно від причин пропусків.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно. Необхідно взяти в навчальній частині допуск та відпрацювати пропущене без поважної причини заняття.

8.4. Політика щодо перескладання

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок). Здобувачу фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну модульну оцінку, дозволяється перездача не більше двох разів викладачеві, в разі не здачі – спеціально створеній комісії.

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за

погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

9. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Економіка сільського господарства : навч. посіб. / В. К. Збарський, В. І. Мацибора, А. А. Чалий та ін. ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України ; за ред. В. К. Збарського і В. І. Мацибори. — 3-тє вид., стер. — Київ : Каравела, 2022. — 311 с.
2. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
3. Економіка підприємства [Текст]: підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк: Вежа-Друк, 2021.
4. Економіка підприємства: навч. посібник (у схемах і таблицях); кол. авторів; за заг. ред. д.е.н. Фісуненко П.А. Дніпро: ДДУВС, 2024. 148 с.
5. Соломіна Г.В. Економіка підприємства: практикум / Г.В. Соломіна. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 142 с.

Додаткова

1. Ахновська І., Болгов В. Управління витратами: навчальний посібник. Вінниця: ДОННУ імені Василя Стуса, 2020.
2. Матвеева Н.М. Управління витратами: навчальний посібник. Х.: ХНУМГ імені О.М. Бекетова, 2020.
3. Югулишна Л.О. Менеджмент ресурсів та витрат: конспект лекцій. Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022.

Інформаційна

1. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Державна податкова служба України URL : <https://tax.gov.ua/>
3. Державний комітет статистики України URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Нормативні акти України URL: <https://drs.gov.ua/regulations/>
5. Податковий кодекс України URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua/>